

1. AMAÇ:

Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine uygun olarak ayrıştırılması, toplanması, taşınması, geçici depolanması ve bertaraf işlemi için tesliminin sağlanmasıdır.

2. KAPSAM:

Hastanenin tüm birimlerinde gerçekleşen süreçleri kapsar.

3. SORUMLULAR:

Başhekim, Tedavi ve bakım hiz müdürü, enfeksiyon hemşiresi, enfeksiyon kontrol komitesi, tıbbi atık sorumluları ve tüm çalışanları kapsar.

4. TANIMLAR:

Tıbbi atıklar: Tıbbi atık; sağlık ünitelerinde oluşan kan ve vücut sıvıları ile kontamine olmuş enfeksiyöz atıklar, patolojik atıklar ve kesici delici atık gruplarından oluşan atıklardır.

Enfeksiyöz atıklar: Mikrobiyolojik laboratuvar atıklar, kültür ve stoklar, enfeksiyöz vücut sıvıları, serolojik atıklar, diğer kontamine laboratuvar atıkları (lam-lamel, cam pastör pipeti, petri v.b.) kan-kan ürünleri ve bunlarla kontamine olmuş nesnelere, kullanılmış ameliyat giysileri (kumaş, önlük vb.), diyaliz atıkları, (atık su ve ekipman), karantina atıkları, bakteri ve virüs içeren hava filtreleri ve Enfekte deney hayvanlarının leşleri, organ parçaları, kanı ve bunlarla temas eden tüm nesnelere.

Patolojik atıklar: Ameliyathane, morg ve otopsi salonları gibi yerlerden gelen anatomik atık dokular olan vücut parçaları, organik parçalar, plasenta, kesik uzuvlar ve tıbbi müdahale esnasında ortaya çıkan vücut sıvılarını içeren atıklar.

Kesici – delici atıklar: Batma, delme, sıyrık ve yaralanmalara neden olabilecek atıklar; enjektör iğnesi, iğne içeren diğer kesiciler, bistüri, lam-lamel, cam pastör pipeti, kontamine kırılmış cam ürünleridir (kırılmış ampuller)

5. Genel İlkeler

- Tıbbi atıkların ayrıştırılmasında çift taban kalınlığı en az 100 mikron olan ve 10 kg kaldırma kapasiteli polietilen hammaddeden sızdırmaz, çift taban dikişli, körüksüz, üzerinde “**TIBBİ ATIK ATIK**” yazısı ve uluslararası “**Tıbbi Atık Amblemi**” bulunan özel kırmızı poşetler kullanılır.
- Kesici-delici özelliği olan atıklar diğer tıbbi atıklardan ayrı olarak delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz, açılması ve karıştırılması mümkün olmayan, üzerinde “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile “**DİKKAT! Kesici-Delici Tıbbi Atık**” ibaresi taşıyan plastik kutu veya konteynerler içinde toplanır.

<i>Doküman No</i>	<i>Yayın Tarihi</i>	<i>Revizyon No</i>	<i>Revizyon Tarihi</i>	<i>Sayfa No</i>
<i>AY.TL.02</i>	<i>18.04.2013</i>	<i>03</i>	<i>22.04.2024</i>	<i>1 / 5</i>

Özel Ekol Hastanesi
TIBBİ ATIK YÖNETİMİ TALİMATI

- Kesici delici alet kutuları dolduğu zaman kapakları sıkıca kapatılmalı, kırmızı renkli plastik torbalar içerisine konulup ağızları sıkıca kapatılarak geçici depolama alanına taşınmalıdır.
- Kesici delici alet kutuları çalışma alanında buldukları müddetçe dik tutulmalarına özen gösterilmelidir.
- Patolojik atıklar tıbbi atıklardan ayrı olarak delinmeye, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz, üzerinde siyah renkli “Uluslar arası Tehlike” amblemi ve “DİKKAT! PATOLOJİK TIBBİ ATIK” ibaresi taşıyan plastik kaplar içinde toplanmalıdır.
- Patolojik atık kovaları dolduktan sonra kesinlikle açılmaz, boşaltılmaz ve geri kazanılamaz.
- Atık torbaları ağzına kadar doldurulmamalı, torbadan torbaya boşaltılmamalı, ¾ oranında dolmuş atık torbası hemen yenisi ile değiştirilmeli, toplama ekipmanları atıkların kaynağına yakın yerlerde bulundurulmalıdır.
- Diğer atık kovalarına atılmış olan tıbbi atıklar tıbbi atık poşetine konulmalıdır.
- Atık torbalarının taşınma işlemi turuncu renkli, üzerinde “DİKKAT TIBBİ ATIK” ve “Uluslar arası **Biyotehlike**” amblemi bulunan veya paslanmaz çelikten yapılmış, tekerlekli, keskin kenarları olmayan, yüklenmesi, boşaltılması, dezenfeksiyonu kolay taşıma araçlarına yüklenmelidir.
- Tıbbi atık geçici depo alanı kapısı turuncu renkte, üzerinde görülebilecek büyüklükte ve siyah renkli “Uluslar arası **Biyotehlike**” amblemi, ile “**Dikkat! Tıbbi Atık**” ibaresi bulunur ve kapı dışarıya doğru açılmalıdır.
- Tıbbi atık deposunun kapısı kullanım dışında kapalı ve kilitli tutulmalı, görevli personel dışında kişilerin girmesine izin verilmemelidir.
- Atıklar bertaraf alanına taşınana kadar 48 saati geçmemek üzere geçici depolama alanında bekletilmelidir.
- Atık toplamada görevli personel göreve başlamadan önce eğitilir. Yıl içinde belirlenen aralıklarla eğitim tekrarlanır.
- Tıbbi atıkların geçici depolama alanına taşınması tıbbi atık görevlisi tarafından yapılmalıdır; görevli personel özel nitelikli turuncu renkli elbise, koruyucu başlık, maske, gözlük, iş tulumu, çizme, özel eldiven kullanması sağlanmalıdır.
- Tıbbi atık toplayan elemanlar hepatit B ve tetanoz aşısı ile aşılanmalıdır. Kesici-delici aletlerle yaralanmaları durumunda Hastane Enfeksiyon Kontrol Komitesine müracaat etmelidir.
- Yüklenmiş atık taşıma aracı, insan trafiğinin yoğun olmadığı, belirlenmiş güzergahı izleyerek belirlenen saatlerde geçici depo alanına ulaştırılmalıdır.

<i>Doküman No</i>	<i>Yayın Tarihi</i>	<i>Revizyon No</i>	<i>Revizyon Tarihi</i>	<i>Sayfa No</i>
<i>AY.TL.02</i>	<i>18.04.2013</i>	<i>03</i>	<i>22.04.2024</i>	<i>2 / 5</i>

Özel Ekol Hastanesi
TIBBİ ATIK YÖNETİMİ TALİMATI

- Taşıma sırasında torbaların patlaması durumunda atıklar ikinci bir torbaya konmalı ve olay sırasında kontamine olan yüzeyler dezenfekte edilmelidir.
- Kırmızı torbalar, tahrip olmaması ve içindekilerin dağılmaması için kesinlikle fırlatılmamalı ve atılmamalıdır.
- Tıbbi atıkların konulduğu konteyner ve geçici depolama alanının temizliği ve dezenfeksiyonu atıkların boşaltılmasından sonra yapılmalıdır. (5000 ppm klor tablet ile)
- Tıbbi atık geçici depo alanının temizliği ve dezenfeksiyonu atıkların her boşaltımı sonra yapılmalıdır. (5000 ppm klor tablet)
- Tıbbi atık geçici deposundaki sızıntılar kanalizasyona verilmeyip emici bir malzemeyle (talaş vb.) toplanmalı ve tıbbi atık torbasına konulmalıdır.
- Poşet patlamaları ve sızıntı gibi dökülme ve saçılma durumlarında sıvı zemin yoğunlaştırıldıktan (talaş vb. malzemeler ile emdirilir) sonra süpürge, faraş yardımı ile toplanır tıbbi atık poşetine konur ve 10.000 ppm klor tablet ile dezenfekte edilmelidir.

6. UYGULAMA

Enfekte atıklar Ameliyathane, doğumhane, yoğun bakım, acil servis, laboratuvar, klinik ve polikliniklerde üzerinde “**Uluslararası Biyotehlike**” amblemlili” ve “**Dikkat! Tıbbi atık**” yazısı olan kırmızı atık kovası (pedallı ve kapaklı) ve içerisine takılan kırmızı tıbbi atık poşetine ayrıştırılmalıdır.

Tıbbi atık kovasına atılacaklar:

- Kan ve vücut sıvıları ile kirlenmiş tüm malzemeler;
- Kullanılmış Enjektörler,
- Kullanılmış İntravenöz kataterler,
- Kullanılmış disposibl diğer malzemeler,
- Foley sonda, idrar torbası ve bağlantıları,
- Nazogastrik sonda,
- Trakeostomi kanülleri,
- İzolasyon atıkları,
- Kullanılmış pansuman malzemeleri,
- Kullanılmış eldiven, gaita kapları, idrar kapları, balgam kapları,
- Kemoterapi ilaçları,
- Kan ve kan ürünleri,
- Diyaliz atıkları,

<i>Doküman No</i>	<i>Yayın Tarihi</i>	<i>Revizyon No</i>	<i>Revizyon Tarihi</i>	<i>Sayfa No</i>
<i>AY.TL.02</i>	<i>18.04.2013</i>	<i>03</i>	<i>22.04.2024</i>	<i>3 / 5</i>

Özel Ekol Hastanesi
TIBBİ ATIK YÖNETİMİ TALİMATI

- Kontamine araç gereçlerdir.

Tıbbi atık kovalarının temizliği ve dezenfeksiyonu günde 2 kez ve gerektiğinde her birimin personeli tarafından yapılmalıdır.

Tıbbi atık poşeti kullanılmadan önce üzerine birim etiketi yapıştırılarak kullanım tarihi yazılmalıdır.

Kesici-Delici alet artıkları için ameliyathane, doğumhane, yoğun bakım, laboratuvar, acil servis, klinik ve polikliniklerde üzerinde “**Uluslararası Biyotehlike**” amblemi ile “**DİKKAT! Kesici-Delici Tıbbi Atık**” ibaresi bulunan genellikle sarı renk olan plastik kutulardır.

Kesici-delici tıbbi atık kovalarına:

- Enjektör ve diğer tüm tıbbi girişim iğneleri,
- Bistüri,
- Lam-lamel,
- Lanset,
- Cam pastör pipeti,
- Kırılmış ampuller,
- Kapiller tüp,
- Cerrahi suture iğneleri,
- Biyopsi iğneleri kesici-delici alet kutularına ayrıştırılır.

Enjektörler kullanıldıktan sonra iğne uçları kapatılmadan bu kutulara atılmalıdır.

Açılmış olan kesici-delici alet atık kovası üzerine kurum-birimin adı, açılış-kapanış tarihi ve yetkili kişi bilgileri eksiksiz doldurulmalıdır.

Kesici- delici alet atık kovaları en fazla $\frac{3}{4}$ oranında doldurulur, kapanış tarihi süresi (10 gün) dolan atık kovasının $\frac{3}{4}$ oranında dolması beklenmeden kapatılır ve kırmızı tıbbi atık poşet içerisine konulmalıdır.

Patolojik atıklar ameliyathane, doğumhane, acil servis ve girişimsel işlem yapılan birimlerden çıkan insani atıkların ve tıbbi müdahale esnasında çıkan vücut sıvılarının, üzerinde siyah renkli “**Uluslar arası Tehlike**” amblemi ve “**DİKKAT! PATOLOJİK TIBBİ ATIK**” ibaresi taşıyan plastik kaplara atılarak ayrıştırılmalıdır.

Patolojik tıbbi atık kovasına atılacaklar;

- Vücut parçaları,
- Plasenta,
- Organik parçalar,
- Kesik uzuvlar gibi insani atıklardır.

<i>Doküman No</i>	<i>Yayın Tarihi</i>	<i>Revizyon No</i>	<i>Revizyon Tarihi</i>	<i>Sayfa No</i>
<i>AY.TL.02</i>	<i>18.04.2013</i>	<i>03</i>	<i>22.04.2024</i>	<i>4 / 5</i>

Özel Ekol Hastanesi
TIBBİ ATIK YÖNETİMİ TALİMATI

Patolojik tıbbi atıklar kaplarının ağzı sıkıca kapatılır, ¾ oranında dolması beklenmeden gün sonunda geçici depolama alanına taşınmalıdır.

Tıbbi atıklar eldiven kullanılarak ayrıştırılır ve ayrıştırma sonrası “**EL HİJYENİ VE GEREKSİNİMİ TALİMATI**” na uygun el hijyenini sağlanmalıdır.

Tıbbi atık görevlisi “**TIBBİ ATIK ÜNİTESİ KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN LİSTESİ**” ne uygun giyinmelidir.

Tıbbi atıklar tıbbi atık görevli personel tarafından günde 2 kez, belirlenen saatlerde sabah 08.00, akşam 17.00 de, “**TIBBİ ATIK TOPLAMA VE TAŞINMASI TALİMATI**” na uygun olarak geçici depolama alanına taşınmalıdır.

Tıbbi atık görevlisi geçici depolama alanını ve tıbbi atık taşıma arabasını, atıkların boşaltımı sonrası ve haftada bir “**KAN VE VÜCUT SIVILARIYLA KİRLENMİŞ YÜZEYLERİN TEMİZLİK ve DEZENFEKSİYON TALİMATI**” na uygun olarak temizlik ve dezenfeksiyonunu yapmalıdır.

Tıbbi atık görevlisi özel kıyafetlerini ayrı alanda tıbbi atık görevli odasında muhafaza eder ve gün sonu çamaşırhaneye yıkanması için teslim etmelidir.

Tıbbi atık görevlisine istenmeyen olay durumlarında oluşabilecek risklerle ilgili EKH tarafından hizmet içi eğitim verilmelidir.

Kesici-delici alet yaralanma ve Kan ve Vücut sıvısı bulaş durumunda “**KESİCİ/DELİCİ ALET YARALANMALARI BİLDİRİM FORMU**” ile İSG birimine bildirim yapılmalı, HBYS üzerinden de İstenmeyen Olay Bildirimi yapılarak personel takibe alınmalıdır.

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
 Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi Songül ERBAK	 Tedavi ve Bakım Hizmetleri Müdürü Yeşim İNCİ	 Kalite Direktörü Süde BAKIR

Doküman No	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
AY.TL.02	18.04.2013	03	22.04.2024	5 / 5